

Christeyns en Veride geven afvalwater tweede leven

Christeyns, dat reinigings- en desinfectiemiddelen produceert voor industriële wasserijen, levert samen met Veride uit Geel een technologie voor waterzuivering en -hergebruik aan wasserijen. Die kunnen daarmee hun verbruik van grond- en leidingwater aanzienlijk verminderen, ook regenwater gebruiken en minstens 80 procent van het afvalwater na elke wasbeurt hergebruiken. Een duurzaam dubbelinterview met Ward De Wachter (Veride) en Hans De Block (Christeyns).

TEKST SAM DE KEGEL - FOTO WIM KEMPEAERS

Kleine wasjes, grote wasjes, doe ze in je wasmasjien. Laat maar lekker draaien, steeds meer in die wasmasjien, is de naam van een culthit uit de jaren tachtig van de vorige eeuw. Ook toen al werden er massa's vers water gebruikt om al die kleine en grote wasjes te laten draaien, alleen stond het zuiveren ervan nog in zijn absolute kinderschoenen.

Anno 2023 verwachten we van bedrijven niet enkel dat ze hun water gezuiverd lozen om aan de lozingsnormen te voldoen, maar ook dat ze het (deels) gaan hergebruiken als proceswater. Toch is er in de wereld van de industriële wasserijen op vlak van hergebruik nog heel veel werk aan de winkel. Ward De Wachter, CEO van Veride: "We schatten dat nog steeds ruim 80 procent van de industriële wasserijen geen afvalwater zuivert om het te recupereren en geen of weinig regenwater inzet om ermee te kunnen wassen. Er zijn afzonderlijke systemen op de markt om afvalwater te zuiveren alvorens het te lozen of om grondwater te ontharden en te ontijzeren, maar ons systeem combineert de zuivering en behandeling van afval,

regen- en grondwater in één systeem om industriële wasserijen water van de hoogste kwaliteit te laten gebruiken. Het afvalwater wordt zo opnieuw het hoofdwater binnen de productie."

De wasserijwereld, zeker in Vlaanderen, beperkt zich nog vaak tot de familiale spelers. Hans: "Voor hen is dit een aanzienlijke investering. De kost van het water is nog wat te laag. De kost om water te lozen stijgt wel, maar niet om het op te pompen. Maar als we al het (ondiepe) grondwater blijven oppompen, droogt Vlaanderen volledig uit. Zeker in Frankrijk en Spanje liggen ze al wakker van de droogte."

All-in-one zuiveren

Veride zuivert en hergebruikt minstens 80 procent van het afvalwater van elke wasbeurt. De all-in-one-zuiveringsunit HydRO for laundries bestaat uit twee compacte modules of containers en verschillende buffers. "Na één week installeren is de installatie klaar voor gebruik. Met de combinatie van de twee modules zijn we in staat om afvalwater om te zetten naar productiewater, maar kunnen

we ook grond- en regenwater behandelen. Het ene deel van het systeem haalt na een wasbeurt de organische vervuiling, zware metalen en microplastics uit het afvalwater. Het andere deel van de unit zorgt voor het verwijderen van de anorganische fractie en desinfecteert het gezuiverde afvalwater, het regen- en grondwater. We vertrekken dus van vuil water en eindigen met proceswater. We maken ook het overtollige 20% concentraat dat overblijft losbaar voor de klant."

Industriële wasserijen verbruiken vier tot tien liter vers water per kilogram wasgoed. Doorgaans is dat hoofdzakelijk grondwater – dat eerst nog onthard en ontijzerd wordt – aangevuld met leidingwater als het grondwater niet volstaat. Deze wasserijen kampen met verschillende uitdagingen op het vlak van water: de kostprijs en beschikbaarheid van leiding-, grond- en regenwater, de kosten voor het lozen van afvalwater en de milieuregelgeving rond de lozing van industrieel afvalwater. In de nabije toekomst zullen bedrijven steeds minder grondwater mogen oppompen – of niet meer uit de heel diepe grondwaterlagen – waardoor de kwaliteit van »

Ward De Wachter (Veride) en Hans De Block (Christeyns)

het water minder is. Ook regenwater moet eerst gezuiverd worden. Bovendien valt regenwater steeds meer in pieken, waardoor het moeilijker te beheersen is in stockagetanks. "Maar in Ieper is er een familiale wasserij die voldoende regenwater kan capteren en bufferen om 9 à 10 maanden hun wasserij draaiende te houden enkel met gezuiverd regenwater, een heel mooie prestatie", vertelt Hans.

Complementaire partners

Veride ontwikkelt al jaren installaties om water te zuiveren en te hergebruiken. Het levert die rechtstreeks aan bedrijven in diverse sectoren, waaronder brouwerijen, slachthuizen, zuivelbedrijven en cosmeticaproducten. "We hebben een gestandaardiseerd product met minimaal onderhoud dat je remote kan bedienen", zegt Ward.

Christeyns richt zich met zijn wasserijafdeling tot industriële wasserijen in België en het buitenland. Beide bedrijven werkten een eerste keer samen in 2016 via een Vlaams subsidieproject om Vlaamse waterzuiveringstechnologie in het buitenland te vermarkten. In 2021 sloegen ze de handen in elkaar om via de joint venture 'Hydro Global Solution' het plug-and-play systeem 'Hydro for laundries' te verkopen aan wasserijen in het buitenland. Dat systeem zuivert en behandelt regen-, grond- en afvalwater en produceert hoogwaardig proceswater voor een betere waskwaliteit en de productie van stoom.

Veride had dus de technologie maar niet de buitenlandse contacten, Christeyns zat qua technologie eerder beperkt, maar kende wel de weg naar de industriële wasserijen in Europa. Hans: "Met Hydro for laundries kunnen wasserijen het benodigde vers water terugbrengen naar minder dan één liter per kilogram. Dat vers water is dan hoofdzakelijk regenwater, aangevuld met grondwater als het regenwater niet volstaat. Leidingwater is met Hydro for laundries in principe niet meer nodig."

Ward: "Christeyns stemt de chemie die ze inzetten in wasserijen ook af op de waterzuivering en -hergebruik. Ook dat is een voordeel. Schrijf gerust op dat Christeyns voor ons een 'deuropener' is. We halen ook potentiële klanten naar Vlaanderen zodat ze het hele proces hier aan het werk kunnen zien."

Duurzaam waterbeheer: enkel voordelen

De mobiele installatie werkt ook als een warmtewisselaar, omdat het gezuiverde afvalwater zijn temperatuur behoudt van 35 à 40 graden doorheen de behandeling. Ter vergelijking: om 1 m³ grondwater van 12 graden met 18 graden op te warmen om ermee te wassen, betaalt een industriële wasserij vandaag om en bij de 1 euro. Een industriële wasserij verbruikt al snel 30.000 m³ per jaar. Rechtstreeks water recupereren is sowieso veel efficiënter dan een klassieke warmtewisselaar. >

Van afvalwater tot... smaakvolle gin

Om duurzaam waterbeheer en Hydro for laundries te lanceren en te promoten tijdens de wasserijbeurs EXPOdetergo International die in oktober 2022 plaatsvond in Milaan, besloot Hydro Global Solution een gin te laten maken met gezuiverd afvalwater van wasserijen. Het deelde op de beurs 250 flessen Hydro Gin uit als relatiegeschenk. De smaak beviel in die mate dat de vraag kwam waar de gin gekocht kan worden. Ward De Wachter: "Veel potentiële klanten zijn nog niet vertrouwd met waterzuivering en -hergebruik. Als wij claimen dat we 80% van het afvalwater kunnen recupereren en dat het geproduceerde water zelfs zuiverder is dan drinkwater, dan geloven ze je vaak eerst niet. Het is *too good to be true*, zoals een ingenieur van een grote wasserijgroep ons vertelde. Ze zijn niet vertrouwd met dit soort rendementen. Om hun vertrouwen te winnen, konden ze aan de bar bij Christeyns een gin drinken, gemaakt met gezuiverd afvalwater. Gin is van uitzicht ook glashelder wat ook perfect matcht met ons verhaal."

Hydro Global Solution heeft Sterkstokers daarom vijfhonderd extra flessen van een halve liter laten maken die via de webshop van de distilleerder te koop zijn. Naast kruiden en alcohol bestaat de gin voor 62 procent uit gezuiverd afvalwater van industriële wasserijen. De gin heeft een alcoholpercentage van 38 procent.

"Door aan te tonen dat het gezuiverde afvalwater van wasserijen zelfs geschikt is om er gin van te maken, wil Hydro Global Solution wasserijen overtuigen om hun afvalwater te zuiveren en te hergebruiken in plaats van het te lozen en steeds vers grond-, regen- of leidingwater te gebruiken."

Solar powered by ese.solar
PV-installatie te Milmort
10400 Zonnepanelen

zonnepanelen
batterijsystemen
laadpalen

www.ese.be
+32 (0)58 343950

Ook Pevenage schonk ons het vertrouwen!

Klant: Yves Pevenage | Oppervlakte: 2.700 m² | Plaats: Zottegem | Architect: Johan De Muyter

www.industriebouw.be

Verdie leverde de HydRO-technologie al aan zeventien wasserijen in Vlaanderen en sloot onlangs een akkoord met een grote groep die twintig wasserijen in Frankrijk bezit. Ook voor Nederland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk worden er installaties gebouwd. Hans: "Het verkooptraject van een installatie varieert van anderhalf tot drie jaar, we verkopen dan ook geen droogkast hé."

Ward: "We hebben een calculator ontwikkeld waarmee Christeys naar de klant gaat. Als daar ROI's uitkomen van vier à zeven jaar, wordt het interessant en maken we een ontwerp voor die klant. Heel veel staat of valt met de kost van het water en het afvalwater en de subsidies die kmo's al dan niet krijgen. De grootste kost bij waterzuivering blijft het vervuilde slib, dat na zuivering moet afgevoerd worden."

"Met deze HydRO-technologie doen wasserijen hun waterfactuur dalen, reduceren

ze hun afvalwaterlozing, kunnen ze hun CO₂-voetafdruk voor de verwarming van water verkleinen en krijgen ze een concurrentievoordeel ten opzichte van wasserijen die meer betalend grond- en leidingwater verbruiken", vat Hans samen. "We moeten waterbeheer herdefiniëren voor een duurzame groei van de professionele wasserijsector."

Vandaag is het steeds meer *not done* om gezuiverd afvalwater nog via de rivier naar de zee te lozen, zeker omdat de grondwaterreserves slinken. Gezuiverd afvalwater heeft veel potentieel om opnieuw in te zetten als proceswater. "Waterhergebruik heeft de wind in de zeilen", besluiten beide heren. "Als je nu een nieuwe wasserij bouwt, ben je een idioot om geen waterzuivering te zetten. Je kan niet meer zonder. En als je steeds minder mag oppompen en/of gezuiverd afvalwater mag lozen – wat steeds

meer de realiteit zal worden – wordt waterrecuperatie nog crucialer. Europa zal ook de vergunningen nog meer uniformiseren, waardoor de lozingsnormen in de verschillende regio's meer op elkaar zullen afgestemd worden."

Laat Voka je begeleiden naar duurzaam ondernemen

Voka
Charter
Duurzaam Ondernemen
Veranker duurzaamheid in je onderneming

AQUALEX

HEERLIJK CIRCULAIR

De AQUALEX Circulo is een bron van heerlijk, intens verfrissend water. Altijd gefilterd, gekoeld plat of bruisend. Een bron van duurzaamheid bovendien. Want gemaakt van gerecycleerde materialen. En ontworpen om gerecycleerd te worden. Een bron, ten slotte, waarrond mensen samenkomen. Om te connecteren. En gesprekken aan te knopen. Want iedereen weet: een goed gesprek begint met een heerlijk glas water.

Scan voor premium gefilterd water bij je bedrijf

KNOKKE-HEIST DEERLIJK GENT BRUSSEL ANTWERPEN

VAN GREEN DEAL NAAR CORPORATE SUSTAINABILITY REPORTING DIRECTIVE

Hoe Europa bedrijven verplicht tot duurzaamheidsrapportage

Om de Europese klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050 te behalen, heeft de EU de Green Deal geïntroduceerd. Dit is een set van maatregelen die de klimaatcrisis moeten helpen bestrijden. Als onderdeel van de Green Deal heeft het Europees Parlement een nieuwe richtlijn aangenomen: de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Het doel van deze richtlijn is om investeerders te stimuleren om te investeren in duurzame bedrijven en zo de overgang naar een klimaatneutraal Europa te versnellen.

Een van de belangrijkste intenties van de CSRD is het bevorderen van de harmonisatie van duurzaamheidsrapportage in de EU. Bedrijven zullen verplicht worden om op een transparante, consistente en uniforme manier te rapporteren over hun impact op mens en milieu om greenwashing te voorkomen. Hierdoor zullen beleggers en andere belanghebbenden beter in staat zijn de prestaties van bedrijven op het gebied van duurzaamheid te beoordelen.

De CSRD zal in verschillende fasen verplicht worden voor bedrijven. Bedrijven die momenteel al onderworpen zijn aan de NFRD* zijn reeds in 2025 verplicht om te rapporteren over boekjaar 2024. In een tweede fase zullen grote bedrijven in 2026 moeten rapporteren over boekjaar 2025. Dit zijn bedrijven die voldoen aan twee van de volgende criteria: meer dan 250 werknemers en/of meer dan 40 miljoen omzet en/of meer dan 20 miljoen euro balanstotaal. In een laatste fase worden beursgenoteerde kmo's verplicht om te rapporteren in 2027 over boekjaar 2026.

De conceptversies van de Europese Sustainability Reporting Standards (ESRS), waaraan de rapportering moet voldoen, werden gevalideerd in juli 2023. In totaal zijn er 12 standaarden gedefinieerd. ESRS 1 en 2 zijn algemene standaarden die betrekking hebben op het businessmodel van het bedrijf, de organisatie, de aandeelhouders en de strategie. Hierbij geldt het dubbele materialiteitsprincipe, waarbij in samenspraak met zowel externe als interne belanghebbenden de impact vanuit twee richtingen wordt bepaald: Enerzijds wordt de impact van het bedrijf op mens en milieu bepaald, anderzijds wordt de financiële impact van externe factoren zoals het klimaat op de onderneming geanalyseerd.

De overige standaarden zijn gegroepeerd volgens drie onderwerpen: (ESG) Environment, Social & Governance. Bedrijven moeten rapporteren over deze thema's, afhankelijk van de materialiteit ervan voor de onderneming. De rapportering omvat zowel kwalitatieve (doelstellingen, strategie, beleid,

risicobeheer) als kwantitatieve (KPI's) informatie. Voorbeelden waarover gerapporteerd moet worden zijn o.a. CO₂-emissies, waterverbruik, biodiversiteit, mensenrechten, werknemersrechten, anticorruptie en gendergelijkheid.

Voor deze rapportage is externe assurance verplicht. Vanwege de omvang van het rapport en de gewenste timing, is het essentieel dat bedrijven op tijd beginnen met het opzetten van hun duurzaamheidsrapportage.

Op 31 juli 2023 is de finale van het wettelijke kader (ESRS) gepubliceerd als basis voor de definitieve CSRD-wetgeving.

Wout Noelmans,
wnoelmans@deloitte.com

(* NFRD: Non-Financial Reporting Directive)